

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 207/2015-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Markom Turočkom, Račianska 66, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 6 C 263/2009-152 z 9. júna 2010, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 276/2010-221 z 24. októbra 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 163/2013 z 25. februára 2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 263/2009-152 z 9. júna 2010 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 276/2010-221 z 24. októbra 2012 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 163/2013 z 25. februára 2014 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

Okresný súd rozsudkom č. k. 6 C 263/2009-152 z 9. júna 2010 zamietol návrh sťažovateľky na určenie vlastníckeho práva k bytu a nebytovému priestoru, ktoré sú presne špecifikované v žalobe, ako aj návrh na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby týchto nehnuteľností. Krajský súd v odvolacom konaní svojím rozsudkom č. k. 2 Co 276/2009-221 z 24. októbra 2012 rozsudok okresného súdu potvrdil a najvyšší súd dovolanie podané sťažovateľkou sčasti odmietol a proti jednému z účastníkov dovolacie konanie zastavil.

V sťažnosti sťažovateľka opisuje podstatné skutkové okolnosti svojho prípadu a ich vlastné právne posúdenie, z ktorých predovšetkým vyplýva, že zmluvu o úvere z 26. júna 2008, ktorého sa stala ručiteľkou a vo vzťahu ku ktorej poskytla aj zabezpečenie v sťažnosti označenými nehnuteľnosťami, je potrebné považovať za simulovaný právny úkon, pretože sa ním *„mal zastrieť iný právny úkon a to reúver, resp. vyrovnávací úver... ktorým sa mal dosiahnuť zánik skoršieho úveru“*. Tento skorší úver mal byť podľa sťažovateľky spotrebiteľským úverom zabezpečeným zabezpečovacím prevodom práva s tým, že zmena právnej úpravy *„bola s najväčšou pravdepodobnosťou impulzom na strane žalovanej v 1. rade, aby prehodnotila vlastné podmienky dovtedy uzatváraných úverových zmlúv a súčasne dovtedy uplatňované mechanizmy zábezpek (predovšetkým zabezpečovací prevod práv), nakoľko dovtedy uplatňované spôsoby uspokojovania svojich nárokov*

(predpokladá sa dojednanie zabezpečovacieho prevodu práva ako tzv. prepadného zálohu) by sa mohli stať právne neudržateľné...

Sťažovateľka je presvedčená, že celú transakciu reúverovania... uzavretím novej zmluvy o úvere... dojednal jej syn [REDAKOVANÉ] pod nátlakom a zo strachu, že neschopnosťou splácať úver... pripraví svoju matku o byt. V dôsledku vlastnej neskúsenosti a naivity, pristúpil na podmienky žalovanej v 1./ rade a predložil sťažovateľke na podpis všetky doklady, ktoré boli potrebné pre uzavretie zmluvy o úvere č. 2., ako aj zmluvy o zriadení záložného práva a mandátnej zmluvy. Vzhľadom na to, že už v tom čase druhotne platobne neschopná spoločnosť L.I.C. GROUP, s.r.o. by nebola schopná splácať úver..., pri ktorom boli dokonca vyššie splátky než pri prvom úvere (so splácaním ktorého bola sťažovateľka vtom čase v omeškaní), nemala žalovaná v 1. rade, podľa presvedčenia sťažovateľky, žiaden záujem o reálne vyplatenie akýchkoľvek finančných prostriedkov novému dlžníkovi.“.

Sťažovateľka v zásade namieta právne závery všeobecných súdov na všetkých stupňoch, na ktorých bola jej vec prerokovaná. Okresný súd mal odmietnuť vykonať ňou navrhované dôkazy, ktorými sa „malo preukázať, že sťažovateľka v skutočnosti úverové prostriedky zo zmluvy o úvere č. 1 žalovanej v 1. rade nikdy nevrátila (návrh sťažovateľky na vykonanie písomznaleckého dokazovania na preukázanie pravosti podpisu sťažovateľky na príjmovom pokladničnom doklade (bez uvedenia čísla) zo dňa 26.6.2008, znejúceho na sumu 36.513,31 EUR, resp. 1.100.000,- Sk). Okresný súd v tomto prípade celkom nepodložene a úplne svojvoľne konštatuje, že právny zástupca sťažovateľky síce žiadal vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru grafológia, či podpis na uvedenom príjmovom pokladničnom doklade je vlastným podpisom sťažovateľky, avšak okresný súd tento návrh zamietol z dôvodu, že nielen sťažovateľka, ale ani žiaden z účastníkov (!) nespochybnil v konaní autenticitu podpisov.“. Namieta tiež svojvoľné vyhodnotenie svedeckej výpovede syna sťažovateľky okresným súdom, ktoré podľa nej má znaky „účelového hodnotenia... v neprospech sťažovateľky“. Sťažovateľka obdobne namieta aj právne závery krajského súdu, že v konaní „nijakým spôsobom nepreukázala, že by zmluva o úvere č. 2 bola simulovaným právnym úkonom“, a že tak neunesla dôkazné bremeno a jej

konštatovanie zostalo „v rovine tvrdení“. Poukazuje pritom na rozpor záverov krajského súdu so závermi okresného súdu, keď krajský súd konštatuje, že zmluva o úvere nemala za cieľ splatiť skorší úver a uvedené dáva do súvisu s postupom krajského súdu, ktorý z rovnakých dôvodov ako okresný súd nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie o zisťovanie pravosti podpisu sťažovateľky na ňou namietanom príjmovom doklade.

Nadväzne na uvedené a po uvedení dôvodov neprípustnosti dovolania podaného najvyššiemu súdu (ako boli konštatované v uznesení najvyššieho súdu) sťažovateľka vo vzťahu k ňou namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prezentuje názor, že rozsudok okresného súdu vykazuje znaky absolútnej svojvôle, keď jeho závery z vykonanej svedeckej výpovede vôbec nevyplývajú. S odkazom na judikatúru ústavného súdu sťažovateľka poukazuje na to, že rozhodnutia súdov musia byť konzistentné a presvedčivé a jeho argumenty musia príslušný záver súdu podporovať. Odmieta aj výklad najvyššieho súdu, podľa ktorého nedodržaním postupu ustanoveného § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) nedošlo k zásahu do označených základných práv. Napokon nesúhlasí ani so spôsobom vyhodnotenia jeho námietky o porušení práva na verejné vyhlásenie rozsudku odvolacieho súdu najvyšším súdom poukazujúc ako na znenie § 156 ods. 3 a § 214 ods. 3 OSP, tak aj na súvisiacu judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 252/05).

Návrh na priznanie finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € sťažovateľka odôvodňuje svojím vysokým vekom (76 rokov), v ktorom sa musela zúčastňovať súdneho konania, v dôsledku ktorého *„čelí do dnešného dňa niekoľkým exekučným konaniam, ktoré jej natoľko znížili sumu pravidelne poberaného mesačného dôchodku, že sa ocitla v úplnej chudobe. Požadovaná suma primeraného zadosťučinenia predstavuje podľa názoru sťažovateľky minimálne odškodnenie materiálnej škody, ako aj nemateriálnej ujmy, ktorá jej za celú dobu trvania súdnych konaní, v rámci ktorých dochádzalo podľa jej presvedčenia k porušovaniu jej základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.“*

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, č. k. 6 C 263/2009-152 zo dňa 9.6.2010, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2 Co 276/2010-221 zo dňa 24.10.2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cdo 163/2013 zo dňa 25.2.2014 porušené bolo.

Rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č. k. 6 C 263/2009-152 zo dňa 9.6.2010, rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2 Co 276/2010-221 zo dňa 24.10.2012 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cdo 163/2013 zo dňa 25.2.2014 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

[REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie 10.000,- EUR... ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný vyplatiť [REDAKOVANÉ] do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava V je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 284,08 EUR na účet advokáta Mgr. Marka Turočka ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu

(sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu

predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

Ústavný súd v tejto súvislosti predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem

iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozsudku bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označený rozsudok okresného súdu, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažnosti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu

Majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 a nasl. ústavy ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach konštatoval, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní (t. j. pri jeho odmietnutí) je lehota sťažovateľa na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). Vzhľadom na výsledky dovolacieho prieskumu, v rámci ktorého najvyšší súd dovolanie ako neprípustné odmietol, zostala ústavnému súdu právomoc posúdiť, či právne závery napadnutého rozsudku krajského súdu možno považovať z ústavných hľadísk za udržateľné.

Podľa čl. 46 ods.1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že prípadné porušenie práva na súdnu ochranu podľa siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) a jeho porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne a niet medzi nimi zásadných odlišností.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Podstatou sťažovateľkiných námietok vo vzťahu k rozsudku krajského súdu je jej nesúhlas s potvrdením právnych záverov okresného súdu ustálených v jej právnej veci ako aj so záverom, že neuniesla dôkazné bremeno týkajúce sa jej tvrdenia o tom, že úverová zmluva z 26. júna 2008, v ktorej vystupuje ako ručiteľka, je simulovaným právnym úkonom a že krajský súd rovnako ako okresný súd v odvolacom konaní odmietol doplniť dokazovanie zisťovaním pravosti podpisu sťažovateľky na príjmovom pokladničnom doklade z 26. júna 2008.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozsudku č. k. 2 Co 276/2010-221 z 24. októbra 2012 týkajúcej sa uvedených námietok sťažovateľky konštatoval, že okresný súd vo veci *«správne postupoval, keď si v rámci konania o určenie vlastníckeho práva ako predbežnú otázku vyriešil platnosť Zmluvy o úvere zo dňa 26.06.2008 a v súlade so zásadou akcesority aj platnosť Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 26.06.2008 a následne aj Mandátnej zmluvy. Správne súd prvého stupňa v dôsledku vykonaného dokazovania vec aj právne posúdil, keď považoval Zmluvu o úvere za platný právny úkon, keď pre jej platnosť sa vyžaduje dohoda o jej podstatných náležitostiach, a to: a) záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, ktorý záväzok je obsiahnutý v čl. II. označeného ako „Platobné podmienky úveru“, b) určenie úverového limitu, ktorý limit bol explicitne vo výške 49.790,88 EUR dojednaný, c) záväzok*

dlžníka vrátit poskytnuté peněžné prostředky a zaplatit úroky, který závazok je obsiahnutý v čl. II označeného ako „Platobné podmienky úveru“. Aj keď z konsenzuálneho charakteru tohto zmluvného typu vyplýva, že na vznik záväzkového vzťahu z úverovej zmluvy sa nevyžaduje reálne čerpanie úveru dlžníkom, takéto čerpanie úveru bolo skutočne, obchodnou spoločnosťou L.I.C. GROUP, s.r.o. využité, čo vyplýva z výdavkového pokladničného dokladu zo dňa 26.06.2008 vystaveného odporcom v 1. rade s vyplatenou sumou vo výške 49.790,88 eur obchodnej spoločnosti L.I.C. GROUP, s.r.o. s podpisom jej konateľa. Ako o platnom právnom úkone možno nepochybne hovoriť aj v prípade Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 26.06.2008, keď obsahuje označenie zmluvných strán, predmetu zálohu a aj označenie pohľadávky, ktorej splnenie záloh sleduje (rovnako mandátna zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle ust. § 566 Obchodného zákonníka a nasl.). Rovnako došlo k platnému vzniku záložného práva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam, keď boli splnené obidve podmienky, a to uzavretá písomná zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a existencia rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností.

Vzhľadom na skutočnosť, že obchodná spoločnosť L.I.C. GROUP, s.r.o. sa dostala do omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov v dohodnutých splátkach vo výške 2.531,04 eur mesačne, došlo tak k predčasnej splatnosti celého úveru v zmysle článku II. bodu 6 Zmluvy o úvere č. 82001 a z dôvodu, že pohľadávka - úver so splátkovým kalendárom nebol riadne a včas splnený, odporca v 1. rade ako záložný veriteľ mohol začať výkon záložného práva formou predaju zálohu na dražbe, po ktorej nadobudol zhora opísané nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva odporca v 2. rade.

V súvislosti s vyššie uvedeným odvolací súd považuje zdôrazniť nasledovné: Navrhovateľka v konaní pred súdom prvého stupňa a ani v podanom odvolaní nepreukázala, že Zmluva o úvere č. 82001 zo dňa 26.06.2008 je simulovaným právnym úkonom, tento právny úkon má všetky náležitosti v zmysle ust. § 497 a nasledujúce Obchodného zákonníka. Ak navrhovateľka uvádza, že Zmluva o úvere č. 82001 zo dňa 26.06.2008 je simulovaným právnym úkonom, nakoľko jej účastníci nemali skutočný záujem na poskytnutí úverových prostriedkov, ale iba na zrušení Zmluvy o úvere č. 60653 zo dňa 06.09.2006, takéto konštatovanie zostalo len v rovine tvrdení, ktoré navrhovateľka nijakým

spôsobom nepreukázala. Dôkaznú bremeno na preukázanie skutočnosti, že išlo o tzv. fiktívny úver s poukazom na § 120 O. s. p. zafažovalo navrhovateľku, pričom navrhovateľka v danom prípade dôkazné bremeno neunesla.

Je nevyhnutné taktiež poznamenať, že Zmluva o úvere zo dňa 26.06.2008 je samostatným právnym úkonom nezávislým od Zmluvy o úvere zo dňa 06.09.2006. Obidve zmluvy o úvere neboli viazané na konkrétny účel, boli bezúčelové t.j. druhá Zmluva o úvere nemala za cieľ splatiť (nahradiť) prvú Zmluvu o úvere, previazanosť týchto dvoch zmlúv nijakým spôsobom nevyplýva ani z ich obsahu. Obidve zmluvy o úvere boli zároveň na strane dlžníkov uzatvorené rozdielnymi subjektmi, keď v prípade prvej Zmluvy o úvere bola dlžníkom navrhovateľka v 1. rade ako fyzická osoba - spotrebiteľ, zatiaľ čo v prípade druhej Zmluvy o úvere bola dlžníkom obchodná spoločnosť L.I.C GROUP, s.r.o., keď už zo samotnej povahy týchto subjektov vyplýva ich rozdielne postavenie.

Čo sa týka ďalšieho dokazovania v zmysle návrhu navrhovateľky, odvolací súd poukazuje nato, že v zmysle § 120 O. s. p. súd rozhoduje na základe skutkového stavu veci zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. Vzhľadom na uvedené súd nie je viazaný dôkaznými návrhmi účastníkov v tom zmysle, že by bol povinný vykonať všetky navrhované dôkazy, ale je oprávnený posúdiť dôkazné návrhy a rozhodnúť o tom, ktorý z týchto dôkazov vykoná. Predovšetkým nevykoná dôkazy, ktoré sú pre vec nerozhodujúce a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu veci (k zisteniu skutočností predvídaných skutkovou podstatou právnej normy), ako aj dôkazy, ktoré sú zjavne navrhované len preto, aby bol účelovo predlžovaný právny spor. Odvolací súd poukazuje na to, že prvostupňový súd pre rozhodnutie vo veci samej v dostatočnej miere zistil skutkový stav veci a preto aj správne rozhodol, keď nevykonal navrhovateľkou navrhovaný dôkaz, ktorý bol pre vec nerozhodujúci, a z rovnakých dôvodov ani odvolací súd nemal za potrebné v zmysle § 213 ods. 4 O. s. p. doplniť dokazovanie - zistenie pravosti podpisu navrhovateľky na príjmovom pokladničnom doklade v sume 36.513,31 eur, keď vzhľadom na nezávislosť obidvoch zmlúv o úvere by skúmanie pravosti takéhoto podpisu nemalo vzťah k Zmluve o úvere č. 82001 zo dňa 26.06.2008 a k úveru vo výške 49.790,88 eur, ktorá pohľadávka v tej výške bola zabezpečená záložnou zmluvou a v dôsledku ktorého

nedodržania splátkového kalendára sa odporca v 1. rade uspokojil zo predmetu záložnej zmluvy - zálohu.».

Následne sa krajský súd v napadnutom rozsudku vyjadril aj k sťažovateľkou požadovanému určaniu neplatnosti dobrovoľnej dražby zotrúvajúc na právnom názore okresného súdu, že tento návrh nebol uplatnený v prekluzívnej lehote ustanovenej § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov. Podľa názoru odvolacieho súdu sťažovateľka v odvolaní neargumentovala „žiadnymi novými skutočnosťami a dôkazmi v zmysle ust. § 205a O. s. p. s ktorými by sa prvostupňový súd riadne v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal a ktoré by mali za následok zmenu súdom prvého stupňa zisteného stavu alebo jeho právneho hodnotenia. Z konania pred súdom prvého stupňa i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé prívodiť iné právne hodnotenie stavu veci.

K námietke navrhovateľky uvedenej v odvolaní, že podala návrh na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka a nie návrh na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa ust. § 21 zák. č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, odvolací súd uvádza, že neplatnosť dobrovoľnej dražby môže súd vysloviť iba v občianskom súdnom konaní, ktoré začalo podaním návrhu na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby v zmysle ust. § 21 ods. 2 vyššie citovaného zákona a otázku neplatnosti nemôže súd posudzovať v inom konaní.“.

Ústavný súd realizujúc ústavný prieskum napadnutého rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu, ktorý krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil) zistil, že krajský súd pred rozhodnutím o oprávnenosti sťažovateľkou žalovaných nárokov skúmal najskôr otázku platnosti zmluvy o úvere z 26. júna 2008 a zmluvy o zriadení záložného práva z toho istého dňa. Závery týkajúce sa uvedenej predbežnej otázky potom tvorili základ pre jeho rozsudok v merite veci, ktorým bola žaloba sťažovateľky zamietnutá. Oboznámiac sa s obsahom označeného rozhodnutia krajského súdu dospel ústavný súd k názoru, že z hľadiska princípov, ktoré sú imanentnou súčasťou základného práva na súdnu

ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je napadnutý rozsudok krajského súd ústavne udržateľný a pre zásah ústavného súdu do výsledku tohto súdneho konania niet dostatok dôvodov.

Vo vzťahu ku konkrétnym námietkam sťažovateľky ústavný súd uvádza, že aj keď krajský súd čiastočne dospel k odlišnému právnomu posúdeniu niektorých okolností prípadu, konkrétne, že z obsahu zmluvy o úvere z 26. júna 2008 nevyplýva žiadne jej previazanie so zmluvou o úvere zo 6. septembra 2006, uvedené nemôže mať za následok porušenie označených práv, pretože platné procesnoprávne predpisy aj v prípade potvrdenia rozhodnutia prvostupňového súdu za predpokladu jeho vecnej správnosti umožňujú odvolaciemu súdu odlišne vyhodnotiť niektoré čiastkové právne otázky relevantné pre rozhodnutie vo veci samej. Podľa názoru ústavného súdu z obsahu rozsudku okresného súdu v danom prípade nevyplýva, že by prvostupňový súd považoval zmluvu o úvere z 26. júna 2008 za poskytnutie reúveru, ale len záver, že tento nový úver bol poskytnutý na účely *„pokrytia prvého úveru a v tomto smere si účastníci zaplatenie splátok a vyplatenie úveru kompenzovali“*. Záver krajského súdu, že v danom prípade išlo o dve odlišné zmluvy o úvere uzavreté medzi rôznymi subjektmi, z ktorých bolo pre právne posúdenie veci podstatné len posúdenie platnosti neskôr uzavretej úverovej zmluvy, však nemohol viesť k inému výsledku napadnutého konania krajského súdu, ako ku ktorému dospel aj okresný súd, ktorého rozhodnutie krajský súd meritórne potvrdil.

Podľa názoru ústavného súdu obstoja aj závery krajského súdu, podľa ktorých zostali námietky sťažovateľky týkajúce sa zmluvy o úvere ako simulovanom právnom úkone v rovine nepodložených tvrdení. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku preto primerane poukázal na podstatu § 120 OSP, ktorý účastníkom konania ukladá v konaní povinnosť preukázať vznesené tvrdenia a prezumuje aj následky neunesenia dôkazného bremena, ktoré sťažovateľku v procesnom postavení navrhovateľky zaťažovalo.

Ako porušenie označených práv nemožno hodnotiť ani rozhodnutie konajúcich súdov nevykonať sťažovateľkou navrhované dôkazy, pretože krajský súd sa k dôvodom ich

nevykonania v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vyjadril a jeho závery k tejto otázke hodnotí ústavný súd ako ústavne akceptovateľné. Z obsahu predložených súdnych rozhodnutí a ostatných k sťažnosti pripojených dokumentov vzťahujúcich sa na napadnuté súdne konanie sa ani podľa názoru ústavného súdu nejaví ako zjavne nesprávny (a tak neutržateľný) záver konajúcich súdov, že vykonanie ďalšieho sťažovateľkou navrhovaného dokazovania by nevedlo k zisteniu pre prípad podstatných skutočností, ktoré by mohli zvrátiť krajským súdom realizované právne hodnotenie prípadu.

Napadnutý rozsudok krajského súdu preto nevykazuje znaky zjavných omylov ako v podstatných skutkových okolnostiach, z ktorých krajský súd pri rozhodovaní vychádzal, tak ani v právnych záveroch z nich vyodených. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je podľa názoru ústavného súdu zrozumiteľné a dostatočne výstižne objasňuje závery, ku ktorým konajúce všeobecné súdy dospeli, a odpovedá na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľky uberala iným smerom ako právny názor krajského súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, ale toto rozhodnutie krajský súd dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02). V tejto súvislosti ústavný súd opätovne pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nie je opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov a nie je ani oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Rovnako nie je oprávnený výklad formulovaný všeobecnými súdmi nahrádzať vlastným právnym výkladom (pokiaľ sú účinky napadnutého rozhodnutia ústavne akceptovateľné). Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je ani posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne

záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 276/2009-221 z 24. októbra 2012 k porušeniu sťažovateľkou označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť nemohlo, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím a označenými právami, čo viedlo ústavný súd k odmietnutiu tejto časti sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

3. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka namieta, že jej dovolanie proti rozsudku krajského súdu bolo odmietnuté nedôvodne, pretože procesné pochybenia súdov nižších stupňov spočívajúce najmä v porušení povinností uložených § 118 ods. 2, § 156 ods. 3 a § 214 ods. 2 OSP podľa jej názoru zakladali procesnú vadu podľa § 237 písm. f) OSP, teda že namietaným postupom týchto súdov malo dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom.

Najvyšší súd po skonštatovaní, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z § 238 ods. 1 až 3 OSP, so zreteľom na § 242 ods. 1 druhú vetu OSP, ktoré dovolaciemu súdu ukladá povinnosť vždy skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 OSP, preskúmal obsah dovolania a vzhľadom na v ňom zvolenú argumentáciu a vytýkané nedostatky „osobitne skúmal, či v konaní pred odvolacím súdom skutočne došlo k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom a dospel k záveru, že... procesnú vadu podľa § 237 písm. f) O. s. p. v konaní nezistil“. V záveroch svojho uznesenia k tejto otázke najvyšší súd uviedol:

„Dovolací súd nezistil existenciu dôvodu prípustnosti dovolania, ktorý mal spočívať v nedodržaní procesného postupu súdom vyplývajúceho z ustanovenia § 118 ods. 2 O. s. p., účinného od 15. októbra 2008.

Z obsahu spisu totiž jednoznačne vyplýva, že dňa 9. júna 2009 sa nekonalo žiadne pojednávanie, na ktorom by došlo k namietanému porušeniu a to predovšetkým z dôvodu, že žaloba žalobkyne bola doručená okresnému súdu až 21. júla 2009. Navyiac, zo zápisnice z pojednávania z 31. marca 2010, kedy bolo vo veci uskutočnené prvé pojednávanie vyplýva, že konajúca sudkyňa po vykonaní úkonov podľa § 118 ods. 1 O. s. p., prednesení návrhov, vyjadrení právnych zástupcov a vypočutí účastníkov a svedka, vykonala postup podľa § 118 ods. 2 O. s. p., kedy následne prítomní účastníci nenavrhlí vykonať vo veci ďalšie dôkazy (por: č. l. 123 p. v.). Pokiaľ v dovolaní dovolateľkou namietané pochybenie malo smerovať do druhého konania na súde prvého stupňa, na ktorom bol vo veci vyhlásený aj rozsudok, uskutočneného 9. júna 2010, dovolací súd dáva do pozornosti ustanovenie § 118 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého ďalší priebeh pojednávania určuje predseda senátu alebo samosudca, pričom zo žiadneho ustanovenia O. s. p. nevyplýva, že by súd postup podľa § 118 ods. 2 O. s. p. bol povinný vykonávať na každom uskutočnenom pojednávaní.

Dovolací súd však na tomto mieste považuje za potrebné zdôrazniť, že aj prípadné porušenie tohto zákonného ustanovenia nespôsobuje existenciu vady v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. Ak totiž predseda senátu (samosudca) toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia účastníka konania z jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod., čo napokon v prejednávanej veci vyplýva aj z obsahu oboch zápisníc z pojednávaní pred súdom prvého stupňa, keď súd vykonával dokazovanie výsluchmi účastníkov a svedkov, ku ktorým sa účastníci mali právo priebežne vyjadrovať, rozhodoval uznesením aj o návrhoch na vykonávanie ďalších dokazovaní a v závere pojednávania účastníkov vyzval, aby zhrnuli svoje návrhy... Aj prípadné striktné nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 O. s. p. zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré

zostali sporné) možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorou možno dovolanie v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. odôvodniť. Existencia tejto vady sama osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Dovolateľka preto neopodstatnene, najmä však v prejednávanej veci tiedovodiť namietala, že nedodržaním procesného postupu v zmysle § 118 ods. 2 O. s. p., jej súd odňal možnosť konať pred súdom.

Postupu, ktorým mal súd odňať žalobkyni možnosť konať pred súdom sa mal potom podľa dovolateľky dopustiť odvolací súd a to v spôsobe oznámenia verejného vyhlásenia rozsudku, keď oznámenie o vyhlásení rozsudku na úradnej tabuli súdu bolo vyvesené 18. októbra 2012 (štvrtok) a zvesené 25. októbra 2012 (štvrtok) z dôvodu, že do tejto lehoty pripadli dva dni na sobotu a nedeľu a navyše oznámenie o vyhlásení rozsudku nebolo v elektronickej podobe zverejnené na webovej stránke súdu....

Dovolací súd považuje za potrebné upozorniť na znenie namietaného ustanovenia § 156 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením a pokiaľ z neho výslovne nevyplýva, že sa jedná o päť pracovných dní, potrebné je ho chápať tak, že oznámenie na úradnej tabuli musí byť zverejnené najmenej päť kalendárnych dní pred vyhlásením rozsudku.

Z listín založených do súdneho spisu vyplýva, že na úradnej tabuli súdu bolo najmenej 5 dní pred dňom vyhlásenia rozsudku oznámené, že rozsudok v danej veci bude vyhlásený 24. októbra 2012 o 9.00 hod. Zachovanie postupu odvolacím súdom pred vyhlásením rozsudku v zmysle § 156 ods. 3 O. s. p. vyplýva z písomných pokynov súdu (predsedu senátu) a ďalších nadväzujúcich úkonov pracovníkov súdnej kancelárie zabezpečujúcich ich vykonanie tak, aby bolo zachovanie uvedeného postupu zo súdneho spisu nepochybné.

Nedôvodná bola i námietka dovolateľky, že oznámenie o vyhlásení rozsudku nebolo v elektronickej podobe zverejnené na webovej stránke súdu, ktorú skutočnosť dovolateľka v dovolacom konaní preukazovala výpisom obsahu z úradnej tabule Krajského súdu v Bratislave zo dňa 2. decembra 2012. Na overenie správnosti tejto námietky dovolací súd

vykonala dopyt na Krajský súd v Bratislave, na základe ktorého mu bol poskytnutý výtlačok z úradnej tabule... z ktorého vyplýva, že oznámenie o čase a mieste vyhlásenia rozsudku vo veci sp. zn. 2 Co 276/2010 bolo na webovej stránke súdu zverejnené od 19. októbra 2012 do 25. októbra 2012, spolu s podaním vysvetlenia postupu pri zverejňovaní oznámení o čase a mieste verejného vyhlásenia rozhodnutí súdu...

Postupom odvolacieho súdu, plne rešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku, sa preto navrhovateľke neodňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Dovolací súd však považuje za potrebné uviesť, že i prípadné nezverejnenie oznámenia o vyhlásení rozsudku na webovej stránke súdu za situácie, keď toto oznámenie bolo riadne zverejnené na úradnej tabuli súdu, by bolo možné považovať len ako tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., ktorá sama osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní namietala porušenie ustanovení o dokazovaní vo vzťahu o vykonaní ňou navrhnutých dôkazov, treba uviesť, že podľa ustálenej súdnej praxe nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (R 37/1993). Účastníkovi konania totiž zákon ukladá povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O. s. p.). O tom, ktoré z navrhovaných úkazov (prípadne takých, ktoré nie sú navrhované) budú vykonané, rozhoduje však súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnuť. Toto procesné oprávnenie žalobkyňa v danej veci aj využila (nebolo jej odňaté). Nevykonaním žalobkyňou navrhovaného dokazovania nedošlo teda k odňatiu jej možnosti konať pred súdom. Dovolací súd poznamenáva, že v dovolacom konaní môže prihliadnuť k takýmto namietaným nedostatkom len vtedy, ak je splnený predpoklad prípustnosti dovolania (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Tvrdenie o neúplnosti vykonaného dokazovania, resp. že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, predstavuje dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/

O. s. p., t. j., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorou otázkou sa dovolací súd môže zaoberať len v prípade ak je dovolanie procesné prípustné. Dovolací súd sa nezaoberal ani námietkou dovolateľky týkajúcou sa doručovania rozhodnutia odvolacieho súdu, pretože spôsob a dĺžku doručovania poštovej zásielky súd ovplyvniť nemôže, a nemá vplyv na výsledok konania.“

Nadväzne na uvedené najvyšší súd k námietke sťažovateľky, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, uviedol, že právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesné prípustné dovolanie, ale zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f) O. s. p., pretože nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia. Najvyšší súd v tomto smere poukázal aj na svoju predchádzajúcu relevantnú judikatúru a uzavrel, že vzhľadom na neprípustnosť dovolania k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom nemohol pristúpiť. Neprípustnosť dovolania pritom bránila rovnako aj dovolaciemu prieskumu sťažovateľkou namietaných iných väd konania majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože tento dôvod, ak by aj bol daný, sám osebe prípustnosť dovolania nezakladá.

Z ústavným súdom uvádzaných častí pomerne obsiřného odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovnal s otázkou prípustnosti dovolania proti rozsudku krajského súdu. Zaoberal sa pritom jednotlivými sťažovateľkinými námietkami, podľa ktorých malo postupom krajského súdu a jeho rozsudkom dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu zakotveného v § 237 písm. f) OSP (t. j. odňatie možnosti účastníka konať pred súdom), resp. k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dáva dostatočnú odpoveď na argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa ňou namietaného porušenia procesných pravidiel vyplývajúcich z § 118 ods. 2, § 214 ods. 2 a § 156 ods. 3 OSP. Závery dovolacieho súdu, podľa ktorých námietky sťažovateľky týkajúce sa postupu

súdov nižšieho stupňa a interpretácie označených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nezakladajú vadu spočívajúcu v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom, posudzuje ústavný súd ako zhodné s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu, na ktorú najvyšší súd aj poukázal a v podrobnostiach objasnil.

Ústavný súd navyše pripomína, že samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania je vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu, nemôže v konečnom dôsledku viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky. Pre neprípustnosť dovolania nemal najvyšší súd ani právomoc preskúmať dôvodnosť dovolania z hľadiska naplnenia dovolacích dôvodov svedčiacich o existencii inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) OSP] alebo jej nesprávneho právneho posúdenia [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP].

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, keďže najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel, a súčasne nezistil existenciu iných skutočností svedčiacich o tom, že by bolo možné považovať toto uznesenie za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd aj vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu k záveru, že najvyšší súd sťažovateľkou označené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právo na spravodlivé súdne konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neporušil, a preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2015